

درمان دیابت بوسیله جراحی

دوست عزیز

شما تنها کسی نیستید که بدنبال چاقی به بیماری دیابت (مرض قند) مبتلا هستید. چاقی شایعترین علت ابتلا افراد به بیماری دیابت است و افراد چاق بیش از افراد با وزن طبیعی به آن مبتلا می شوند.

مطالعات زیادی بر تاثیر جراحی برای درمان چاقی و کاهش وزن ناشی از آن بر بیماران چاق مبتلا به دیابت انجام شده است. این مطالعات نشان داده است که کاهش وزن ناشی از جراحی باریاتریک باعث پیشگیری، تخفیف و حتی بهبود کامل دیابت شده است.

"پژوهشکده غدد درون ریز و متابولیسم" وابسته به دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی ارتباط علمی تنگاتنگی با "مرکز درمان چاقی تهران" داشته و برنامه ی خاصی برای این بیماران چاق جهت کنترل قند خون و کم کردن میزان داروهای کاهنده قند خون و حتی قطع کامل آن همگام با کاهش وزن دارند. ما مطمئن هستیم که این برنامه ها کمک زیادی به شما برای کنترل بیماری دیابت اتان خواهد نمود و نسبت به بسیاری از درمانهای پیشنهادی دیگر ارجح است. شما در این مرکز نه تنها توسط جراح خود ویزیت خواهید شد بلکه در صورت نیاز از مشاوره متخصص غدد، کارشناس تغذیه، متخصص طب ورزش، متخصص قلب و گوارش نیز بهرمنند خواهید بود.

تعریف دیابت و ارتباط آن با وزن

دیابت یک بیماری مزمن (مادام العمر) بوده که خود را با افزایش میزان قند خون ناشتا نشان می دهد. یک نوع از این بیماری زمانی اتفاق می افتد که بدن به هورمون انسولین مترشح از لوزالمعده که نقش تنظیم قند خون را دارد، بدرستی پاسخ نمی دهد. افرادی که کمی اضافه وزن دارند، دو برابر و افراد خیلی چاق تا ۱۰ برابر بیش تر از افراد با وزن طبیعی در خطر ابتلا به دیابت می باشند.

مصرف غذاهای چرب و پر کربوهیدرات باعث افزایش مقدار اسیدهای چرب در خون شده که خود باعث تجمع چربی در بافت عضلانی و کبد خواهد شد. تجمع چربی باعث مقاومت این بافت ها به انسولین و در نتیجه ابتلا به دیابت خواهد شد. معمولاً با گذشت زمان و حتی علیرغم درمان دارویی دیابت بدتر شده و میزان ترشح انسولین از لوزالمعده بطور چشمگیری کاهش خواهد یافت.

از آنجا که دیابت بیماری مزمنی است، درمان آن شامل تنظیم مداوم میزان قند خون بوسیله دارو و هم چنین پیشگیری از آسیب های دراز مدت آن مانند عوارض چشمی و کلیوی یا آسیب به اعصاب و عروق قلبی می باشد. اندازه گیری HbA1c در تعیین احتمال وقوع این عوارض بسیار کمک کننده است بطوری که کاهش تنها ۱٪ از HbA1c موجب کاهش ۲۵ درصدی احتمال وقوع عوارض بالا خواهد شد. بنابراین کنترل منظم میزان قند خون باعث پیشگیری از آسیب های جدی چشمی، کلیوی، قلبی و اعصاب در فرد دیابتی خواهد شد. اولین قدم در درمان دیابت، اصلاح شیوه زندگی شامل تغذیه سالم و انجام فعالیت های ورزشی مداوم است. در صورت ناکافی بودن، درمان دارویی (خوراکی یا تزریقی انسولین) به آن افزوده می شود. کاهش وزن نقش بسزایی در کنترل قند خون در بیماران دیابتی بازی می کند و سبب کاهش مقاومت بافتهای کبدی و عضلانی به انسولین خواهد شد. اما کاهش وزن و نگه داشتن آن مسئله ای است که بسیاری از افراد موفق به انجام آن نمی شوند. از این رو مداخله جراحی قدم بعدی درمان در این بیماران خواهد بود و :

آکادمی دیابت آمریکا در سال ۲۰۰۹ میلادی طی بیانیه ای در بیماران مبتلا به دیابت با نمایه توده بدنی (BMI) بیش از ۳۵ بخصوص اگر قند خونشان با درمان دارویی بخوبی کنترل نمی شود، جراحی باریاتریک را بعنوان درمان دیابت توصیه می نماید.

درمان جراحی و تاثیر آن بر بهبود دیابت

بلافاصله پس از جراحی، سطح قند خون به سرعت کاهش یافته و به پزشک این اجازه را می‌دهد که درمان دارویی بیمار را کم یا بطور کامل قطع نماید. علت آن از دست دادن بافت چربی است که پس از جراحی رخ می‌دهد و منجر به کاهش مقاومت به انسولین می‌شود. تکنیک بای پاس معده بیشترین اثر را در بین تکنیکهای جراحی در کنترل بیماری دیابت دارد. البته مطالعات اخیر تاثیر مثبت جراحی اسلیو را هم در درمان دیابت نشان داده‌اند. حدود یک سوم بیماران بلافاصله پس از جراحی دیگر نیازی به مصرف دارو نخواهند داشت و مابقی، بیماریشان تخفیف یافته و در طی دو سال پس از جراحی، میزان مصرف دارو در آنان کاهش خواهد یافت. بیمارانی که به تازگی مبتلا به دیابت شده و هنوز درمان دارویی را شروع نکرده‌اند، بیمارانی که کمتر از ۵ سال از شروع دیابتشان می‌گذرد و بالاخره بیمارانی که کاهش وزن زیادی در ۶ ماه اول پس از جراحی داشته باشند شانس بیشتری برای بهبود کامل دیابت و قطع دارو پس از جراحی خواهند داشت.

بسیاری از بیماران دیابتی از فشار خون و کلسترول خون بالا نیز رنج می‌برند که خطر بیماری‌های قلبی و سکتة مغزی را بطور قابل ملاحظه‌ای در آنان افزایش می‌دهد. کاهش وزن ناشی از جراحی باریاتریک، با بهبود کامل و یا تخفیف فشار خون بالا و میزان کلسترول سرمی، ریسک بروز حوادث قلبی-عروقی و سکتة مغزی را در بیماران دیابتی بشدت کاهش داده و باعث افزایش طول عمر آنان خواهد شد.

مزیت های مرکز درمان چاقی تهران برای بیماران مبتلا به دیابت

"مرکز درمان چاقی تهران"، برنامه جامعی را برای هر فرد چاق مبتلا به دیابت ارائه می‌دهد. این برنامه شامل تخفیف و یا بهبود کامل دیابت به دنبال کاهش وزن ناشی از جراحی و کنترل بیماری در طی مدت کاهش وزن با مراقبت‌های انجام شده در ویزیت‌های دوره‌ای و انجام آزمایشات مربوطه می‌باشد. تیم کامل این مجموعه مشتمل بر متخصص گوارش، کارشناس تغذیه، متخصص طب ورزش، متخصص قلب و عروق و روانشناس در ارتباط نزدیک با جراح، متخصص چاقی و متخصص غدد درون ریز هستند و آماده‌اند تا مراقبتهای ویژه را برای افرادی که احياناً در این مدت دچار مشکل خاصی شده‌اند ارائه دهند.

پس از جراحی شما توسط متخصص چاقی در دوره‌های یک ماه، سه ماه، شش ماه و سپس سالیانه ویزیت خواهید شد تا از نظر میزان مناسب کاهش وزن و دریافت کافی مواد غذایی ضروری و تجویز ویتامین‌ها و املاح بررسی شوید. متخصص غدد نیز کنترل قند خون و بهبود دیابت شما را تحت نظر خواهد داشت. هم‌چنین در صورتی که در این ویزیت‌های دوره‌ای نتوانید به کاهش وزن مطلوب دست یابید، بسته به علت عدم موفقیت شما، کارشناس تغذیه، متخصص طب ورزش و یا روانشناس برای رفع مشکل به شما مشاوره خواهند داد.

حدود ۸۰٪ بیمارانی که در این مرکز جراحی شده‌اند، ۹۰-۶۰٪ وزن اضافه خود را طی ۱۸-۱۲ ماه پس از جراحی از دست داده‌اند و در صورتی که شیوه زندگی سالم را ادامه دهند (شامل: تغذیه صحیح و انجام فعالیت بدنی مناسب در طی روز) می‌توانند این وزن ایده‌آل را تا مدت‌ها نگه دارند. همین امر سبب گشته است تا حدود ۸۵٪ بیماران تحت نظر این مرکز، پس از جراحی یا دیابتشان بهبود یا بطور قابل ملاحظه‌ای تخفیف یابد.

چه کسانی کاندید جراحی به منظور درمان دیابت می باشند؟

با اینکه کلیه جراحی های انجام شده توسط تیم جراحی این مرکز جهت درمان چاقی، به روش لاپاروسکوپی انجام می شود که نسبت به جراحی باز بسیار کم خطرتر است با این وجود، جراحی بای پاس معده یا اسلیو جراحی بزرگی است و هر جراحی دارای خطرات و عوارض خاص خود می باشد، تنها زمانی بعنوان درمان دیابت در نظر گرفته می شود که اصلاح شیوه زندگی (رژیم غذایی و ورزش) و درمان دارویی در کنترل دیابت ناموفق باشند. درمان دیابت پس از جراحی نیز مستلزم اراده شما در تغییر شیوه تغذیه و میزان فعالیت بدنی و پیگیری مستمر و همکاری با متخصص چاقی و سایر اعضا تیم پزشکی این مرکز می باشد.

اگر نمایه توده بدنی شما بیش از ۳۵ کیلوگرم بر متر مربع و هم چنین مبتلا به دیابت هستید، برای بدست آوردن سطح طبیعی قند خون (قند خون ناشتا کمتر از ۱۲۵ ملیگرم بر دسی لیتر و یا HbA1c کمتر از ۷) کاندید مناسبی برای جراحی می باشید. در بعضی بیماران دیابتی که قند خونشان با روشهای درمانی متداول کنترل نمی شود، حتی اگر نمایه توده بدنی اشان زیر ۳۵ باشد کاندید جراحی هستند و تکنیک جراحی بای پاس کمک شایانی در بهبود یا کنترل دیابت در آنان خواهد داشت.

اگر پس از مراجعه شما به این مرکز و انجام بررسی های لازم، طبق تشخیص جراح و متخصص چاقی شما کاندید مناسبی برای جراحی نباشید و جراحی اثر قابل توجهی در بهبود یا تخفیف دیابت شما نداشته باشد، شما به تیم کنترل دیابت این مرکز مشتمل بر: متخصص غدد درون ریز، متخصص طب ورزش و کارشناس تغذیه ارجاع خواهید شد تا با درمان دارویی همراه با اصلاح شیوه زندگی بیشترین بهره را از درمانهای متداول برای کنترل دیابت داشته باشید.

در نهایت، می توانید با ملاقات حضوری با جراح و متخصص چاقی این مرکز و هم چنین شرکت در سمینارهای ماهیانه که بصورت رایگان در آمفی تئاتر بیمارستان مصطفی خمینی برگزار می نمایم، اطلاعات لازم در مورد منافع و خطرات احتمالی جراحی را بدست آورده و سپس برای درمان دیابت خود بوسیله جراحی تصمیمی صحیح و آگاهانه اتخاذ نمایید.